

INFORMATOR
dla usamodzielniających się
wychowanków
pieczy zastępczej

Bytów, 2021 rok

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Usamodzielnienie – definicja.....	3
3. Osoba usamodzielniana	3
4. Opiekun usamodzielnienia i jego zadania.....	4
5. Indywidualny program usamodzielnienia.....	4
6. Rodzaje pomocy na usamodzielnienie.....	5
6.1. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki.....	5
6.2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie.....	6
6.3. Pomoc pieniężna na zagospodarowanie.....	7
6.4. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.....	8
6.5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.....	9
6.6. Inne formy pomocy	9
7. Odmowa przyznania pomocy.....	9
8. Dokumenty wymagane przy składaniu wniosków o uzyskanie pomocy	10

1. Wstęp

Niniejszy informator opracowany został przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie, adresowany jest do usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, którzy osiągną pełnoletność i będą podlegać procesowi usamodzielnienia oraz do ich opiekunów. Informator zawiera podstawowe informacje dotyczące przebiegu procesu usamodzielnienia, omawia procedurę usamodzielnienia, wskazuje komu i w jakim zakresie przysługuje pomoc, jakie są jej rodzaje oraz przedstawia sposób przygotowania indywidualnego programu usamodzielnienia (IPU), rolę opiekuna usamodzielnienia oraz zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie.

Podstawy prawne procesu usamodzielnienia wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej wskazane są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Usamodzielnienie – definicja

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, któremu podlegają pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, mający na celu podjęcie przez nich samodzielnego, dojrzałego życia w integracji ze środowiskiem.

W procesie usamodzielnienia uczestniczą:

- pełnoletni wychowanek,
- rodzina zastępcza/wychowawca placówki,
- opiekun usamodzielnienia,
- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- inni (asystent rodziny, pracownik socjalny GOPS/OPS, doradca zawodowy).

3. Osoba usamodzielniana

Osoba usamodzielniana jest to osoba opuszczająca, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość pozostawania w dotychczasowym systemie pieczy zastępczej osobie, która osiągnęła pełnoletność, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli:

1. uczy się:

- w szkole,
 - na uczelni,
 - u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego,
- lub

2. legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się:

- w szkole,
- na uczelni,
- na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z IPU,
- u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Jeżeli wychowanek po osiągnięciu pełnoletności pozostaje w rodzinie zastępczej, rodzinie tej przysługuje świadczenie, które otrzymywała dotychczas. Pobieranie przez rodzinę zastępczą świadczenia wyklucza jednocześnie przyznanie mu pomocy na kontynuowanie nauki.

4. Opiekun usamodzielnienia i jego zadania

Osoba usamodzielniana, na co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej wychowawcą lub psychologiem lub inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą i zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Opiekunem powinna być osoba, którą wychowanek zna, ma do niej zaufanie, dobry kontakt, na którą może liczyć w trudnych momentach, która zna przeszłość wychowanka, zależy jej na jego przyszłości i nie pozostawi go bez wsparcia. Nie może być osobą przypadkową. Powinna to być osoba odpowiedzialna, dająca rękojmię należytego wykonania powierzonych jej zadań.

Zadania opiekuna usamodzielnienia

Opiekun usamodzielnienia zobowiązany jest do realizacji następujących zadań:

- zapoznania się z dokumentacją i drogą życiową usamodzielnianego wychowanka,
- wspólnie z wychowankiem przygotowuje indywidualny program usamodzielnienia,
- w celu realizacji programu usamodzielnienia współpraca z pracownikiem PCPR,
- opiniuje wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie,
- razem z wychowankiem modyfikuje program usamodzielnienia oraz dokonuje oceny jego realizacji,
- wspiera wychowanka w realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia,
- współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze szkołą, służbami pomocy społecznej gminy i powiatu oraz innymi instytucjami wspomagającymi wychowanka.

5. Indywidualny program usamodzielnienia (IPU)

Indywidualny program usamodzielnienia opracowany jest przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie przedkłada do zatwierdzenia dyrektorowi PCPR w powiecie, w którym wychowanek mieszkał przed umieszczeniem w pieczy zastępczej. IPU jest rodzajem kontraktu socjalnego z osobą usamodzielnianą, będący podstawą do przyznania świadczeń pieniężnych. Zawiera plany na przyszłość, formy i terminy uzyskania wsparcia, zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Indywidualny program usamodzielnienia z zobowiązaniem osoby usamodzielnianej do jego realizacji, przez nią podpisany jak również podpisany przez opiekuna usamodzielnienia należy złożyć do zatwierdzenia przez dyrektora powiatowego centrum pomocy rodzinie

w miejscu zamieszkania wychowanka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej za pośrednictwem centrum w obecnym miejscu zamieszkania.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej wychowanka, należy zmodyfikować IPU. Zmiany w programie muszą być uzgodnione z opiekunem usamodzielnienia, zawierać jego akceptację oraz muszą być zatwierdzone przez dyrektora PCPR.

Podstawą do przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie jest podpisany Indywidualny Program Usamodzielnienia przez wychowanka, opiekuna usamodzielnienia i dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie właściwego do przyznania świadczenia.

6. Rodzaje pomocy na usamodzielnienie

Pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie obejmuje:

- a) przyznanie pomocy na:
 - kontynuowanie nauki,
 - usamodzielnienie,
 - zagospodarowanie,
- b) udzielenie pomocy w uzyskaniu:
 - odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - zatrudnienia,
- c) pomoc prawna i psychologiczna.

Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu zatrudnienia należy złożyć do starosty powiatu właściwego ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej po opuszczeniu pieczy zastępczej.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana w formie decyzji administracyjnej. W przypadku, jeżeli stwierdzi się, że wychowanek marnotrawi przyznane świadczenia, nie realizuje programu usamodzielnienia decyzję o przyznaniu pomocy można zmienić lub uchylić. W przypadku zmiany przepisów regulujących prawo do pomocy dla osoby usamodzielnianej lub jej wysokość oraz w przypadku zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej osoby usamodzielnianej decyzję można bez zgody osoby usamodzielnianej zmienić lub uchylić.

6.1. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki

Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki składa się w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

Ww. pomoc przyznawana jest osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy przez okres co najmniej:

- 3 lat w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- roku, w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Okres pobytu w pieczy zastępczej liczony jest od momentu umieszczenia w pierwszej pieczy zastępczej do momentu osiągnięcia pełnoletności. W sytuacji, kiedy osoba pełnoletnia pozostanie w pieczy zastępczej, ten okres również podlega wliczeniu do okresu pobytu w pieczy zastępczej.

Pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznaje się, jeżeli wychowanek uczy się w szkole, na uczelni, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego. Dopuszcza się 3-krotną zmianę szkoły na tym samym poziomie.

Wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 566 zł miesięcznie.

Pomoc na kontynuowanie nauki jest przyznawana na czas nauki do czasu jej ukończenia, nie dłużej niż do ukończenia przez wychowanka 25 roku życia. Jest przyznawana na czas trwania roku szkolnego, roku akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego.

Jeżeli osoba po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej została w tym samym roku kalendarzowym przyjęta na studia wyższe bądź po ukończeniu studiów pierwszego stopnia została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia drugiego stopnia pomoc na kontynuowanie nauki przysługuje za miesiąc wrzesień.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje, gdy osoba usamodzielniana:

- uczy się w szkole zapewniającej bezpłatną naukę i pełne utrzymanie,
- trzykrotnie zmieniła szkołę, czy kierunek kształcenia na tym samym poziomie bez uzasadnionego powodu,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc na kontynuowanie nauki można zawiesić w przypadku, gdy:

- pełnoletni wychowanek przebywa na urlopie od zajęć szkolnych,
- osoba usamodzielniana nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

Osoba usamodzielniana, która otrzymuje pomoc jest zobowiązana niezwłocznie poinformować organ o każdej zmianie swojej sytuacji życiowej.

6.2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie

Wniosek o przyznanie pomocy na usamodzielnienie składa się w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

Ww. pomoc przyznawana jest osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy przez okres co najmniej:

- 3 lat w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- roku – w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Okres pobytu w pieczy zastępczej liczony jest od momentu umieszczenia w pierwszej pieczy zastępczej do momentu osiągnięcia pełnoletności. W sytuacji, kiedy osoba pełnoletnia pozostanie w pieczy zastępczej, ten okres również podlega wliczeniu do okresu pobytu w pieczy zastępczej.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie przysługuje wychowankowi, którego dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1 200 zł. W uzasadnionych przypadkach można przyznać pomoc finansową po przekroczeniu powyższej kwoty biorąc pod uwagę jego sytuację mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu podzieloną przez liczbę tych osób uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie jest świadczeniem jednorazowym, wypłacanym po zakończeniu nauki (w szczególnie uzasadnionych wypadkach może być wypłacana w okresie kontynuowania nauki) w całości lub ratach, nie później niż do ukończenia 26 roku życia.

Wysokość tego świadczenia jest uzależniona od rodzaju pieczy zastępczej w jakiej przebywał wychowanek oraz od okresu pobytu w pieczy.

W przypadku wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż **3 730 zł** – jeżeli przebywał w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat.

Wysokość świadczenia w przypadku wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą wynosi:

1. w przypadku pobytu w pieczy zastępczej poniżej 2 lat, jednak nie krócej niż 1 rok – w wysokości nie mniejszej niż 1 865 zł,
2. w przypadku pobytu w pieczy zastępczej od 2 do 3 lat – w wysokości nie mniejszej niż 3 730 zł,
3. w przypadku pobytu w pieczy zastępczej powyżej 3 lat – w wysokości nie mniejszej niż 7 458 zł.

6.3. Pomoc pieniężna na zagospodarowanie

Osoba usamodzielniana o przyznanie pomocy na zagospodarowanie powinna ubiegać się w powiecie, w którym zamierza osiedlić się po opuszczeniu pieczy zastępczej. Ta forma pomocy jest wypłacana jednorazowo, w wysokości nie mniejszej niż 1 695 zł (osoba posiadająca orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności otrzyma pomoc w wysokości nie mniejszej niż 3 390 zł). Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

Ww. pomoc przyznawana jest osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy przez okres co najmniej:

- 3 lat w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- roku, w przypadku osoby opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Okres pobytu w pieczy zastępczej liczony jest od momentu umieszczenia w pierwszej pieczy zastępczej do momentu osiągnięcia pełnoletności. W sytuacji, kiedy osoba pełnoletnia pozostanie w pieczy zastępczej, ten okres również podlega wliczeniu do okresu pobytu w pieczy zastępczej.

Pomoc pieniężna na zagospodarowanie przysługuje wychowankowi, którego dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1 200 zł.

W uzasadnionych przypadkach można przyznać pomoc finansową po przekroczeniu powyższej kwoty biorąc pod uwagę jego sytuację mieszkaniową, dochodową, majątkową lub osobistą.

Ustalając dochód osoby usamodzielnianej uwzględnia się sumę dochodów tej osoby, jej małżonka oraz dzieci pozostających na jej utrzymaniu podzieloną przez liczbę tych osób uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku.

Przyznaną pomoc można przeznaczyć np. na zakup:

- niezbędnych urządzeń domowych,
- pomocy naukowych (książki, komputer),
- sprzętu rehabilitacyjnego,
- sprzętu do podjęcia zatrudnienia,
- materiałów do przeprowadzenia remontu mieszkania.

6.4. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych

Wniosek o przyznanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagają te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym ustala dyrektor PCPR w Bytowie lub upoważniony pracownik, w uzgodnieniu z osobą kierowaną biorąc pod uwagę przyznany jej zakres usług.

W powiecie bytowskim funkcjonuje jedno mieszkanie chronione treningowe dla trzech pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w którym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Wsparcie świadczone w mieszkaniu chronionym nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

Osoba kierowana uiszcza odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym zgodnie z wydaną decyzją administracyjną. Zadłużenie za pobyt w mieszkaniu chronionym podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Osoba kierowana nie ponosi odpłatności jeżeli jej dochód jako osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w jej rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych polega również na ułatwieniu uzyskania mieszkania z zasobów gminy. Pełnoletni wychowanek powinien złożyć wniosek o przydział lokalu socjalnego w Urzędzie Miasta lub Urzędzie Gminy w miejscu zamieszkania. Pracownicy PCPR w razie potrzeb udzielają pomocy przy sporządzaniu dokumentacji

niezbędnej o ubieganie się o przydział mieszkania, pomagają uzyskać dokumenty niezbędne do złożenia wniosku lub wspólnie z wychowankiem poszukują mieszkania do wynajęcia.

6.5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

Osobom pełnoletnim opuszczającym pieczę zastępczą udziela się również pomocy w podjęciu zatrudnienia. Pomocy tej udziela starosta powiatu na terenie którego osiedliła się osoba usamodzielniana. Ten rodzaj pomocy polega na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z możliwościami i dążeniami ujętego w IPU. Pomoc w zakresie dotyczy także pokierowania do Urzędu Pracy celem zarejestrowania się, zachęcanie do udziału w szkoleniach aktywizujących, kursach, realizowanych projektach.

6.6. Inne formy pomocy

Osoba usamodzielniana ma możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej w sytuacji przeżywania trudności, potrzeby wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, uzyskania informacji o prawach i uprawnieniach osoby usamodzielnianej, uzyskania informacji o instytucjach funkcjonujących na terenie powiatu mogących służyć wsparciu wychowankowi, pomocy w kontakcie z tymi instytucjami. Ponadto pełnoletni wychowanek ma możliwości korzystania z pomocy pracowników powiatowego centrum pomocy rodzinie. Pomoc ta jest świadczona bez względu na posiadany dochód. O przyznanie ww. rodzajów pomocy wychowanek ubiega się w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia.

7. Odmowa przyznania pomocy

Pomocy finansowej dla osoby usamodzielnianej można odmówić w przypadku, gdy:

- istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc będzie wykorzystana niezgodnie z celem na jaki została przyznana,
- wychowanek przed osiągnięciem pełnoletności samowolnie opuścił pieczę zastępczą,
- wychowanek porzucił naukę w szkole umożliwiającej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia,
- stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika,
- wychowanek porzucił pracę bez uzasadnionej przyczyny i uchyla się od proponowanego ponownego zatrudnienia,
- został skazany prawomocnym wyrokiem sądowym za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwa skarbowe.

Wydanie decyzji administracyjnej o odmowie przyznania świadczenia poprzedza dokładna analiza sytuacji wychowanka i konsultacji z opiekunem usamodzielnienia.

Wychowanek ma prawo odwołania się od decyzji do samorządowego kolegium odwoławczego na zasadach określonych w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

8. Dokumenty wymagane przy składaniu wniosków o uzyskanie pomocy

1. Postanowienie sądu o umieszczeniu w rodzinie zastępczej.
2. Oświadczenie opiekuna usamodzielnienia (zgoda).
3. Indywidualny program usamodzielnienia wraz z pisemnym zobowiązaniem wychowanka do realizacji programu usamodzielnienia.

4. Wniosek wychowanka o przyznanie pomocy.
5. Zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy dotyczące zarejestrowania.
6. Decyzja o przyznaniu renty rodzinnej oraz inne zaświadczenia i oświadczenia o dochodach osoby usamodzielnianej.
7. Zaświadczenie ze szkoły potwierdzające kontynuowanie nauki.
8. Dokument potwierdzający numer konta bankowego.

Po zakończeniu realizacji IPU osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem PCPR właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie dokonują oceny końcowej IPU.

WSZELKICH NIEZBĘDNYCH INFORMACJI
UDZIELAJĄ PRACOWNICY
DZIAŁU PIECZY ZASTĘPCZEJ I REALIZACJI ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W BYTOWIE

Dane kontaktowe:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bytowie
ul. Miła 26, 77-100 Bytów
tel.: 59 822 80 68
e-mail: kontakt@pcprbytow.pl
Godziny pracy:
poniedziałek – piątek od 07.00 do 15.00